

MONESTIRS FUNDACIONALS

DADES TÈCNIQUES

NIVELL: A partir de 1r d'ESO.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT: Estudi dels monestirs de Ripoll i Sant Joan de les Abadesses.

LOCALITZACIÓ: Monestirs de Santa Maria de Ripoll i Sant Joan de les Abadesses.

OBJECTIUS

- Estudiar els orígens històrics i socials de la Catalunya vella.
- Entendre els orígens històrics dels monestirs de Ripoll i de Sant Joan.
- Identificar les principals característiques dels estils gòtic, romànic i barroc.
- Reconèixer característiques, obres, escultures,... presents als dos monestirs.

METODOLOGIA

TREBALL PREVI: Per realitzar el treball de camp, cal que els alumnes realitzin un treball previ a l'aula. A l'última pàgina d'aquest document hi ha una relació de conceptes i habilitats que cal treballar i una proposta d'activitats.

TREBALL DE CAMP: Es realitzen una sèrie d'activitats repetides en els dos monestirs per tal de poder-los comparar i, al final, extreure'n les conclusions.

Es realitzarà una explicació inicial per part de l'educador i, després, es treballarà a l'interior del monestir en grups reduïts d'alumnes. El/els educador/s aniran complementant la informació perquè així els alumnes puguin anar omplint el dossier, el qual serà l'eina conductora de l'activitat.

TREBALL POSTERIOR: Al llarg del dossier hi ha una sèrie de qüestions i conclusions relacionades amb les dades obtingudes al camp que es poden acabar de treballar a l'aula.

DURADA

1 jornada

MATERIAL

Cada alumne/a ha de portar

- Llapis o bolígraf
- Carpeta/suport per escriure

APORTACIONS A LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES

C. EN EL CONEIXEMENT I LA INTERACCIÓ AMB EL MÓN FÍSIC

- Participar de forma activa en la presa de decisions en assumptes individuals i col·lectius i adquirir el sentit de responsabilitat compartida envers el patrimoni cultural.
- Identificar i situar els elements que formen part d'un clos monàstic.

C. SOCIAL I CIUTADANA

- Treball en grup: cooperació en les estratègies emprades per la resolució de les activitats als monestirs.
- Expressar les idees pròpies i escoltar les alienes en les conclusions.

C. LINGÜÍSTICA I AUDIOVISUAL

- Utilitzar un llenguatge específic per designar els elements relacionats amb els diferents estils arquitectònics.
- Definir, descriure i argumentar a partir de les observacions realitzades les característiques dels monestirs.
- Descodificar diferents tipus de llenguatges per interpretar la simbologia religiosa.
- Aprofundir en la interpretació i la comprensió de la realitat.

C. ARTÍSTICA I CULTURAL

- Valorar les manifestacions artístiques històriques i contemporànies per desenvolupar el sentit estètic i la capacitat d'emocionar-se.
- Desenvolupar una actitud activa en relació a la conservació i preservació del patrimoni cultural, contribuint a donar-lo a conèixer.

C. MATEMÀTICA

- Utilitzar tècniques de representació geomètrica per descriure, raonar i projectar formes dels objectes i els espais (com la planta del monestir).
- Utilitzar amb propietat instruments i tècniques per mesurar, calcular i dibuixar.

C. D'APRENDRE A APRENDRE

- Plantejar-se preguntes per desenvolupar un pensament crític, creatiu i amb capacitat de presentar alternatives.
- Treballar en equip.
- Disposar d'habilitats per tal d'obtenir informació i transformar-la en coneixement propi.

C. D'AUTONOMIA I INICIATIVA PERSONAL

- Configurar la pròpia identitat personal, social i cultural, amb els referents culturals i històrics del seu entorn.
- Presa de decisions en resoldre les qüestions plantejades.
- Contrastar pensaments divergents.

CONTINGUTS CURRICULARS PER MATÈRIES

CIÈNCIES SOCIALS, GEOGRAFIA I HISTÒRIA

- Lectura i interpretació d'esquemes i imatges de diferents característiques i suports (convencionals i digitals).
- Situació en el temps i en l'espai dels fets històrics rellevants, aplicant la periodització convencional.
- Reconeixement dels elements bàsics que caracteritzen els estils artístics a l'època medieval i moderna, per mitjà de l'observació directa i indirecta, i interpretació d'obres significatives de l'àmbit català dins el seu context cultural. Valoració de la necessitat de protegir i difondre el patrimoni.
- Identificació dels trets bàsics de la societat, l'economia i els poders polítics a l'època feudal, incidint en els elements referits a la desigualtat legal dels estaments socials.
- Identificació dels trets bàsics del procés de formació dels comtats catalans.
- Anàlisi del paper de l'Església en la cultura i la mentalitat medievals.

EDUCACIÓ VISUAL I PLÀSTICA

- Exploració dels significats de les formes i les imatges segons el seu context expressiu, referencial i simbòlic.
- Anàlisi d'obres d'art del patrimoni cultural tot situant-les en el context social i territorial d'on provenen.
- Coneixement i utilització de les terminologies específiques.
- Identificació i comparació de temàtiques, estils i tendències de les arts visuals valorant, respectant i gaudint del patrimoni històric i cultural.
- Ús d'instruments i tècniques diverses per dibuixar, mesurar i calcular.
- Reconeixement i valoració del paper de les obres d'art com a font d'informació sobre la vida i el pensament de les societats històriques, tot reflexionant sobre els seus aspectes formals i narratius.

TREBALL PREVI

CONCEPTES	HABILITATS
<ul style="list-style-type: none"> - L'Edat Mitjana a Catalunya: el feudalisme, l'església, personatges importants (Guifré, el Pilós, Bernat de Tallaferro, Abat Oliba,...) - Romànic, gòtic i barroc: característiques dels tres estils arquitectònics. - Els monestirs: parts que els conformen i característiques generals. 	<ul style="list-style-type: none"> - Interpretació de plànols, d'esquemes i de dibuixos a escala. - Càlcul de longituds.

Activitats proposades:

Activitat 1. Durant els segles IX-X, a la **Catalunya Vella** es van fundar una gran quantitat de monestirs.

1.1. Busca 5 d'aquests monestirs que van ser fundats durant els segles IX-X i situa'ls al mapa de Catalunya.

1.2. Per quina/es causa/es hi va haver la necessitat de fundar monestirs?

1.3. Quines funcions tenien els monestirs a nivell cultural, socioeconòmic, polític i religiós?

Activitat 2. Completa:

Estances i parts del monestir	Funció
Claustre	
Sala capitular	
	Edifici on se celebraven les litúrgies
Porteria de les almoines	
	Lloc on eren enterrats el monjos
	Menjador on es reunien els monjos a fer els àpats
Hostatgeria	
	Col·lecció i magatzem de documents, llibres, ...

Activitat 3. Elabora una taula comparativa dels estils arquitectònics romànic, gòtic i barroc. Fes-ho a partir d'una imatge (dibuix o fotografia) dels següents elements:

Arc, columna, capitell, volta del sostre, absis, planta, finestres i contraforts

-És recomanable que portis aquesta taula quan realitzis l'activitat-